

КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЛІНГВІСТИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ СХІДНОЇ ТА СЛОВ'ЯНСЬКОЇ ФІЛОЛОГІЇ

Кафедра корейської і японської філології

Курсова робота

з корейської філології

на тему:

**Специфіка перекладу кінематографічних текстів
з корейської мови на українську мову**

Студента групи Пкор 19-20

факультету сходознавства і слов'янської філології

денної форми навчання

Освітньої програми:

Корейська мова і література та

переклад, західноєвропейська мова

Спеціальності 035 Філологія

Спеціалізації 035.066 Корейська мова та

література (переклад включно),

перша – корейська

Рошко Михайла Васильовича

Науковий керівник:

Урядова Вікторія Денисівна

Національна шкала _____

Кількість балів _____

Оцінка ЄКТС _____

Київ – 2024

ЗМІСТ

ВСТУП.....	2
РОЗДІЛ I. Теоретичний аспект перекладу кінематографічних творів.....	5
1.1. Теоретичний дискурс перекладу кінематографічних творів.....	5
1.2. Напрямки перекладу кінематографічних творів (субтитрування, озвучування, дубляж).....	7
1.3. Методики перекладу.....	8
1.4. Особливості перекладу кінематографічних творів з корейської на українську мову.....	10
1.5. Аспекти перекладу на українську мову кінематографічних творів.....	12
РОЗДІЛ II. Практичні аспекти перекладу кінематографічних творів.....	15
2.1. Порівняльний аналіз перекладу кінематографічного твору ‘Лі Дуна’ з корейської на українську мову.....	15
2.1.1. Граматичні особливості мови кіно.....	17
2.1.2. Лексичні особливості мови кіно.....	18
2.2. Міжкультурний розрив при перекладі кінематографічних творів.....	20
ВИСНОВКИ.....	22
АНОТАЦІЇ.....	24
СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ.....	25

ВСТУП

Переклад кінематографічних творів відіграє значну роль в сфері розваг глобалізованого світу, адже для масового розуміння мови кінофільму треба перекласти його на мову слухача для збільшення миттєвих прибутків під впливом рекламної компанії на глядача.

Хоч і поява кінематографа відбулася не так давно, а саме з появою перших німих кінофільмів під назвою ‘Прибуття потягу’ братів Льюм’єр. Згодом новою гілкою розвитку став показ звукових фільмів у Парижі, а у 1927 році компанією Варнер Бразерс (Warner Bros.) було представлено перший повнометражний фільм ‘Співак Джазу’. Після гарної реакції публіки на такі фільми постає питання, як діяти, коли глядач не розуміє мови кінофільму. До України ж мистецтво кіно потрапило дещо пізніше, хоч і в 1930-х роках було створено ряд німих кінофільмів, найвідоміший з яких ‘Земля’ Олександра Довженка, а саме звуковий фільм з’явився на теренах України у 1930 році у вигляді документальної стрічки Дзиги Вертова ‘Ентузіазм: Симфонія Донбасу’. Але для розуміння таких фільмів не потрібно було перекладати, адже всі вони були відзняті на території і мовами, якими достатньо вільно володів народ.

Якщо розглядати кінематограф що потребує перекладу – це однозначно закордонний кінематограф, але в період інформаційної блокади за часів радянського періоду закордонний кінематограф майже не потрапляв до України або якщо й потрапляв, то був достатньо цензурованим чи зовсім не перекладався на українську мову, тому українська школа перекладу кінематографу не настільки давня.

Загалом, прийнято вважати, що розквіт школи перекладу кінематографу бере початок з розпаду радянського союзу та становлення України як незалежної країни, у цей період стали доступними мережа Інтернет та впала залізна ширма цензури. До того ж, забезпечення адекватності перекладу кінематографу можна порівняти з мистецтвом, адже створення кіно є мистецтвом. Тому переклад такого типу текстів неможливий відтворенням слово в слово.

Актуальність зумовлена швидким перекладом та швидке озвучування фільму дає доступ глядачу якісно поринути у всесвіт автора кінострічки. Зараз у світі є достатньо

поширеним переклад та озвучування кінематографічних стрічок та рекламних роликів, але задля забезпечення якісного та адекватного перекладу треба уникати низки факторів що можуть призвести до помилок:

- Погане розуміння мови оригіналу
- Необізнаність у сфері культури, традицій, жартів та політики в країні мову якої перекладаєте
- Нестача точних відповідників в мові на яку перекладаєте чи навпаки.

Оскільки, інфопростір наразі не достатньо насичений науковими роботами на тему перекладу кінематографічних творів і достатньо вузьке коло науковців досліджують подану тему, наразі є нагальним для розвитку поданого напрямку проводити дослідження. А наслідком буде уникнення проблем з перекладом мови кіно або ж попередження помилок, що виникають при перекладі таких текстів.

Метою курсової роботи є розгляд характеристики особливостей перекладу кінематографічних творів з корейської мови на українську мову. Тому що для вирішення проблеми основою служить виокремлення коренів проблем та пошук шляхів їх вирішення.

Для досягнення поставленої мети треба виконати такі **завдання**:

1. Розгляд теорії перекладу кінематографічних творів та їх ролі з боку лінгвістики.
2. Формация методів та підходів перекладу кінематографічних творів.
3. Виокремлення граматичних, лексичних аспектів перекладу кінематографічних творів з корейської мови на українську. Проведення порівняльного налізу перекладу.
4. Визначення культурного впливу на мову кіно та впливу запозиченої лексики на переклад кінематографічних творів.
5. Окреслення ролі перекладу кінематографічних творів у сьогоденні.

Об'єктом дослідження є перекладені кінематографічні твори з корейської мови на українську, що є загальнодоступними. Аналізуючи такі твори ми можемо зробити розбір помилок та зробити висновки щодо вирішення таких проблем з перекладом.

Предметом дослідження виступає серіал 'Лі Дуна' (2023), перекладений на українську мову, що забезпечує нагальний приклад перекладу таких творів

кінематографу. Адже за використання дослівного перекладу неможливо досягнути занурення глядача до внутрішнього світу картини.

Наукова новизна поданої роботи вирізняється у аналізі перекладу, методології та технік перекладу. До того ж, подане дослідження аналізує сприйняття глядачами певної картини та напряду перекладу.

Методи дослідження. В поданому дослідженні були використані метод порівняльного аналізу для визначення лексичних та граматичних відмінностей при перекладі мови кінематографу; зіставний метод; метод порівняння статистичних даних, щоб визначити якість сприйняття глядачем поданого кінематографічного твору.

РОЗДІЛ I

ТЕОРЕТИЧНИЙ АСПЕКТ ПЕРЕКЛАДУ КІНЕМАТОГРАФІЧНИХ ТВОРІВ

В цьому розділі було розглянуто теоретичні засади перекладу та роль перекладача в відтворенні мови кінематографічних творів мовою цільової аудиторії. Основні напрями перекладу, серед яких: субтитрування та дубляж кінематографічних текстів та їх особливості з точки зору лінгвістики та перекладу. Методики перекладу кінематографічних творів, що можуть бути застосовані під час перекладу кінематографу з корейської мови на українську. Зазначено основну проблематику перекладу текстів кінематографу та можливі методи їх вирішення.

1.1 Теоретичний дискурс перекладу кінематографічних творів

За Лук'яною (2012), фільм – це полісеміотичне явище, здатне передавати значення через зображення, мовлення та музику; він є впливовим засобом для передачі цінностей, ідей та інформації. У технологічному плані фільм – це послідовність фотографічних зображень (кадрів), пов'язаних єдиним сюжетом, що містить звуковий супровід.

Загалом глядач бачить відео-повідомлення очима, але сприймає його очима, тому обидва потоки інформації надходячи неподільно створюють цілісну картину кінофільму. Така цілісна картина має повний сюжет, ідею та власне думку автора, що має бути передано в поданій картині.

При перекладі кінематографу перекладачі стикаються більш з розмовним мовленням персонажів ніж письмовим, тому при перекладі таких фільмів перекладач має розуміти, що картина має бути зрозумілою як людині з високим рівнем обізнаності у визначеній темі, так і середньостатистичній людині яка випадково натрапила на поданий фільм чи серіал.

Кінематограф завжди мав певний ефект впливу на думки людей через пряму або непряму ілюстрацію добра та зла, тобто наглядно демонструючи дію певного героя як негативну чи позитивну. Також демонструючи певні аспекти культури країни де було знято кінострічку, тому зараз ми маємо певні тенденції до американізації певних культурних особливостей через розповсюдження американських кінофільмів та домінацію на ринку. Хоч і ефект популяризації

культури може мати й достатньо позитивний ефект, до прикладу можна привести Республіку Корея з її 'Корейською Хвилею' (K-wave), що принесла популярність країні через кінострічки, серіали та музику, маючи позитивний ефект на економіку країни. Але також кінострічки можуть бути й джерелом пропаганди, бо через аудіовізуальне сприйняття та певні підтексти може насаджуватися різна ідеологія та погляди.

Існують два основних напрями перекладу кінематографічних творів, це: субтитрування та дубляж чи дублювання. Субтитрування є менш затратним напрямом для перекладу, бо при процесі виготовлення готового продукту працює більш обмежене коло співробітників та учасників процесу. Тому з одного боку це менш затратний процес що підходить для проєктів з обмеженим бюджетом.

Учасниками процесу є:

1. Автор
2. Оригінал
3. Перекладач
4. Редактор
5. Готовий матеріал

За Яном переклад кінематографічних творів в порівнянні з загальним перекладом має більш складну процедуру. Загальний переклад керується традиційним паттерном перекладу: Автор, оригінальний текст, перекладач, перекладений текст, цільова аудиторія.

В той час як дубляж або дублювання кінематографу має більш складний процес для виготовлення готового продукту. За Яном процес перекладу кінематографу для дубляжу є більш складним і складається з таких компонентів: Автор, оригінальний продукт, перекладач, перекладений відеоматеріал, режисер дубляжу, дубльований відеоматеріал, цільова аудиторія. І тому через складний процес виготовлення та велику кількість ланок виготовлення збільшується вартість проєкту.

Також, за напрямком перекладу кінематографічних творів може переслідуватися різні цілі впливу на аудиторію та власне сприйняття готового продукту цільовою аудиторією.

1.2. Напрямки перекладу кінематографічних творів (субтитрування, дубляж)

Дубляж та субтитрування фільмів існують неподільно в перекладацькій парадигмі. Адже переклад кінематографічних творів існує за рахунок популярності цих двох напрямків в сфері розваг. Хоч вони і різняться в залежності від методів перекладу і кількості економічних та людських ресурсів затрачених для виконання проекту, але все ж мають один сенс – донести інформацію подану в кінострічці цільовій аудиторії, що не володіє мовою якою було знято подану кінострічку.

Для обрання напрямку існує достатня кількість аспектів та чинників, що можуть вплинути на кінцевий результат та цілі які переслідує певна компанія чи країна. До прикладу, субтитрування як похідна від перекладу кінематографічних творів має з одного боку досить короткі строки виконання проекту та досить невеликі затрати, а з іншого підходить для аудиторії що прагне більш поглинути в культуру та світ певного кінематографічного твору, попередньо володіючи знаннями про культуру та мовні особливості. А якщо розглядати дубляж, то це достатньо затратний процес, що передує собі підготовкою, як відбір акторів дубляжу, так і достатньо адекватному перекладу, що буде добре поєднуватися з рухами губ героїв стрічки та їх міміці. А в подальшому звуковому зведенню та процесам випуску фільму чи серіалу в прокат.

За Дананом (1991), у великих країнах таких як Франція, Італія, Німеччина та Іспанія приференціює явище дубляжу, а до субтитрування схильні менші країни, як Бельгія, Швейцарія, Нідерланди та Скандинавські країни. В менших країнах використовується напрям субтитрування здебільшого з економічних причин, а в більших та економічно розвинутих країнах метод дубляжу.

Після Другої Світової війни Сполучені Штати Америки домінували на ринку кінематографу, тому країни як Франція, Італія та Іспанія у післявоєнний час ввели суворі квоти щодо імпорту кінопродукції. Так імпорт кінопродукції до Італії з Сполучених Штатів Америки у 1948 році скоротився з 668 одиниць до 394 в 1950 році. Дубляж – це також метод збереження внутрішнього національного духу в країні та її самобутності. Тому економічно розвинуті країни обирають шлях дублювання фільмів і саме так чинили Франція, Іспанія, Італія та Німеччина. Адже за рахунок дубляжу

можна досягти ефекту занурення задля слухового сприйняття рідної мови якою говорять іноземні актори.

1.3. Методики перекладу (відповідно до напрямів)

Для перекладу кінематографічних творів застосовуються різні методики перекладу, що можуть бути ефективно впроваджені відповідно до напрямку перекладу. Загалом вирізняють два напрямки перекладу – субтитрування та дублювання кінематографічних творів.

Субтитр – напис у нижній частині кадру кінофільму, переважно з перекладом тексту.[9]

За Шомм (2012) субтитрування, своєю чергою, визначається як демонстрація письмового тексту на мові перекладу на екрані під час відтворення кінопродукту мовою оригіналу таким чином, щоб субтитри співпадали з діалогом акторів на екрані. До того ж субтитри мають бути максимально природними, щоб вони сприймалися природньо як частина кінематографічного твору.

Єлісеєва (2018) зазначає що за зміни синтаксичних структур в текстах складніші синтаксичні конструкції замінюються простими, оскільки вони легше сприймаються. Але за таких умов має зберігатися баланс між семантичним, прагматичним та стилістичним аспектами перекладу.

Також до субтитрування притаманна компресія тексту, що може бути у вигляді об'єднання декількох речень в одне чи стискання об'єму тексту в силу додавання поміток, пояснень та описів перекладачем задля досягнення кращого розуміння перекладеного матеріалу глядачем.

До вищесказаного, для субтитрування характерною рисою є розміщення тексту в двох рядках внизу екрану, що становить максимальну кількість рядків, яку людина спроможна сприймати й обробляти. Максимальна кількість рядків зумовлене середньою швидкістю читання людини, якщо ж їх буде більше людина не встигатиме читати та сприймати інформацію.

Тому існує достатньо велика кількість факторів за яких перекладач має формувати субтитрований переклад, серед яких:

- Розширення на пристроях (розмір екрану та масштаб відображення);

- Наявність специфічної міміки та жестів що притаманні певній культурі;
- Швидкість вимови акторів;
- Швидкість людського читання
- Можливість сприйняття певного виду субтитрів.
- Швидкість зміни кадрів в кінострічці

Також, слід зазначити, що субтитрування дозволяє глядачеві поринути в світ картини що він споглядає, бо глядач спроможний почути інтонацію голосу актора разом з тим споглядаючи його міміку, відчуваючи певну іноземність цього кінематографічного твору чуючи іноземні репліки. Плетенецька та Гастинщикова (2017) зазначають, що субтитрування має ще одну особливість – форенізацію, що за рахунок автентичності та збереження мовних і культурних елементів твору, робить акцент на іноземності кінофільму, демонструючи культуру оригіналу.

За Петенецькою та Гастинщиговою (2017) дублювання – це вид перекладу аудіовізуальних творів (фільмів, мультфільмів, телесеріалів, аніме тощо), за якого здійснюється повна заміна іншомовного мовлення акторів на іншу мову з метою трансляції цього фільму в іноземних країнах. Тобто шляхом одомашнення оригінального тексту, він набуває рис, знайомих цільовому глядачу.

Тобто шляхом доместикації, дублювання розкриває поданий кінематографічний твір з нового боку орієнтуючись на цінності приймаючої культури. Таким чином перекладач має ‘одомашнити’ перекладений текст відповідно до наявності в приймаючій культурі відповідників чи їх відсутності, тлумаченні певних явищ, досягненням розуміння глядачем певних комунікативних ситуацій.

Дублювання як вид доместикації кінострічки має також комічний характер через застосування певних елементів мови на яку перекладають задля досягнення певної комічності. До того ж, дублювання може бути прицендентом популяризації державної мови та її непохитного впливу на території певної країни. До прикладу можна привести підтримку уряду України щодо сфери українського дублювання та власне популяризації українського дубляжу на теренах України.

Серед особливостей дублювання та перекладу спрямованого на дублювання є відтворення сказаного в оригінальному діалозі та поєднання з мімікою та рухами губ

акторів. Сучасні технології дозволяють зберегти фонові звуки замінюючи тільки репліки акторів, цим створюючи відчуття ще більшого одомашнення кінострічки. При перекладі в напрямі субтитрування перекладач має володіти мовою оригіналу на достатньому рівні щоб відтворити сказані репліки, які часто є розмовною мовою, з її нескінченною кількістю метафор, висловів та жартів притаманних власне мові оригіналу та бути спроможним знайти відповідники або скористатися методом заміни, щоб зберегти сенс картини, хоч і змінивши сказане на манер мови на яку перекладають.

1.4. Особливості перекладу кінематографічних творів з корейської на українську мову

Так як корейська мова і українська мова не є спорідненими і належать до різних мовних груп, переклад кінематографічних текстів ще може бути ускладнений власне особливостями цих мов. Також нині живі мови мають властивість змінюватися, постійно додаючи в себе нові мовні елементи та удосконалюючись

За Каном (2011) у результаті лінгвістичних і енографічних досліджень було встановлено, що корейська мова належить до урало-алтайської групи, в яку входять мови народів Центральної Азії, такі як: монгольська, тибетська, турецька, угорська, фінська і японська мови.

За географічним розташуванням держави, що передували розвитку корейської мови межували з державними формуваннями японських островів та материкового Китаю. Тому мають достатньо багато спільного в граматичному та лексичному плані.

Як наслідок, Кан Ден Сік (2011) зазначає, що найбільші подібності до корейської мови має японська, особливо у граматиці, фонетиці, і крім того, обидві мови мають безліч запозичених слів китайського походження.

Для будь якої мови властива наявність певної кількості діалектів, що можуть бути розташовані за географічним чинниками по всій території країни та поза її межами.

За Каном (2011), у сучасній корейській мові існує кілька діалектів, а точніше – шість. Нормативним є діалект центральних районів – сеульський, і всі діалекти, за

відмінністю діалекту острова Чеджудо, досить схожі, тому корейці без зусиль розуміють один одного.

Але слід зазначити, що все ж таки діалектичні особливості можуть стати перешкодою для точного відтворення корейської мови українською через нерозуміння чи нестачу знань перекладача у сфері перекладу діалектизмів, що насичують будь-яку живу мову колоритом. Серед таких змін може бути зміни в лексемах, а саме у їх вигляді позаяк значення може не змінюватися.

Також слід зазначити різність корейської мови на теренах Корейської Народної Демократичної Республіки (КНДР) в порівнянні з Республікою Корея, через певний час ізоляції та дії тоталітарного режиму в КНДР, корейська мова досить відрізняється від корейської мови у Республіці Корея. Корейська нормативна мова в Республіці Корея схиляється до центрального або ж сеульського діалекту і використовує в мовленні та письмі слова, що не мають відповідників в корейській мові КНДР.

Як зазначає Кан Ден Сік (2011), у 1956 році в Північній Кореї вийшов у світ 'Орфографічний словник корейської мови', у якому більше тридцяти тисяч слів, з яких понад 40% - діалектизми, поруч з якими наводяться слова активної лексики.

З іншого ж боку досліджував мову В. Охріменко (2016) у корейській мові всередині цілісної категорії оноματοпеїчної лексики виділяються дві семантичні групи: образотворчі слова (의태어), які імітують рух і зовнішній вид предмета, і звуконаслідувальні слова (의성어). Образотворчі слова – це ті, які передають образ, звучання і вид дії, тобто це звукосимволічні слова з неакустичним денотатом.

Так як, переклад мови кіно відноситься до художнього перекладу в тесті можуть бути наявні образотворчі слова та звуконаслідувальні слова. До таких слів можна віднести:

Звуконаслідувальні:

- 멩멍 mong mong (гав-гав);
- 땡땡 tteng tteng (двень-дзвень);
- 탕탕 thang thang (пах-пах);
- 꿀꺽 꿀꺽 kkulkkok kkulkkok (ковть-ковть).

Образотворчі слова:

- 아장 아장 ajang ajang (шкуютильгати);
- 엉금 엉금 ungum ungum (повільно повзти);
- 번쩍 번쩍 ponjjok ponjjok (блищати);
- 대굴 대굴 taegul taegul (котитися);
- 방긋 방긋 bangun bangun (трішки посміхатися).

Через вплив іноземних держав, а особливо Сполучених Штатів Америки після Корейської війни 1950 – 1953 рр. та облаштування американських військових баз на території півострова задля відповіді Радянському Союзу та захисту Республіки Корея від соціалістичних країн і всебічної допомоги корейській стороні для підвищення її конкурентноспроможності, в корейську мову прийшло багато англійських запозичень, що сформувало таке явище як конгліш, тобто слова, що походять з англійської мови, записані на корейській мові. До прикладу:

- 핸드폰 (hand, phone) мобільний телефон;
- 빌라 (villa) будинок, до 4 поверхів, з невеликими квартирами;
- 탤런트 (talent) талант;
- 서비스 (service) сервіс, в діалозі при замовленні страви в ресторані може означати комплімент від шефа;
- 스킨 (skin) шкіра.

Хоч і конгліш бере за основу англійські слова, але вимова та написання їх доместиковані відповідно до стандартів корейської мови, тому при перекладі кінематографічних творів треба перевіряти значення слова, що є конглішом, бо значення може різнитися від оригіналу на англійській мові.

1.5 Аспекти перекладу на українську мову кінематографічних творів

На відміну від корейської мови яка належить до урало-алтайської мовної групи та є аглютативною, тобто такою у якій значення виражаються особливими афіксами – прикметниками, які позначають час особу, число, спосіб, відмінок. А українська мова належить до східнослов'янської групи слов'янських мов, що є частиною

індоєвропейської мовної сім'ї та є флективною мовою синтетичного типу тобто такою де у враженні граматичних значень провідну відіграє флексія та граматичне значення синтезується з лексичним у межах слова.

За С. О. Караманом (2011) 'Мова – явище суспільне. З одного боку творить і розвиває суспільство, з другого без мови не було б суспільства... Мова – загальнонародне явище. Народ творець і носій мови. Одна особа безсила будь-що змінити в мові, бо мова розвивається за своїми об'єктивними законами.'

Переклад кінематографічних творів – це здебільшого переклад живої мови, що сповнена зворотів, метафор, фразеологізмів та специфічних жартів. Виходячи з цього перекладач повинен не тільки використовувати прямий переклад при перекладі кінематографічних творів, а використовувати цілий ряд підходів, що допоможуть адекватно відтворити всі компоненти тексту кінострічки і зберегти її шарм, сповнити та доместикувати жартами і фразеологізмами притаманними мові не яку перекладають.

Українська мова також сповнена діалектів, аналізуючи роботу Карамана (2011), можна зазначити, що розповсюджені на теренах України три діалекти-наріччя:

- Північне наріччя – діалекти Чернігівщини, Житомирщини, Рівненщини, Сумщини, Київщини та Волині.
- Південно-західного наріччя – діалекти Вінниччини, Хмельниччини, Тернопільщини, Закарпаття, Івано-Франківщини, Буковини, Волині, Чернівецьчини.
- Південно-східного наріччя – Харківщини, Луганщини, Донеччини, Полтавщини, Дніпропетровщини, Запоріжжя, Херсонщини, Кіровоградщини, Одещини, більшості районів Черкащини та частково Київщини.

За С. О. Караманом (2011), територіальні діалекти – це ті потічки, що впадають у могутнє річище загальнонародної мови і збагачують її.

В залежності від регіону України в мові наявне використання запозиченої лексики з мов країн сусідів. Для збереження ефекту комічності перекладачі вдаються до використання народного гумору, приказок та жартів.

Висновки до розділу I

Розглянувши теоретичний аспект перекладу кінематографічних творів та проаналізувавши напрямки та методи перекладу кінематографічних творів, ми можемо зазначити що кількість досліджень на подану тему зростає, хоч і кількість науковців, що проводять дослідження з поданої теми не багато. В залежності від напрямку перекладу змінюється методи та прийоми перекладу кінематографічних творів. До того ж, в залежності від цілей проєкту різняться й напрями перекладу. Тому слід звертати увагу на аспекти перекладу в залежності до цілей та напрямів.

Також при перекладі слід звертати увагу на методику, що відповідає визначеному напрямку, тобто об'єм вихідного тексту, підбір відповідників, потрібна доместикація чи форенізація. Як буде використаний текст, він буде дубльований чи субтитрований, бо від таких факторів залежить чи будуть потрібні пояснення та вставки.

Розкриваючи аспекти перекладу на українську мову кінематографічних творів ми дійшли до висновку, що здебільшого застосовується напрям дублювання кінострічок, тому при перекладу використовується прийом доместикації – відтворення тексту таким, як наче фільм було знято на мові перекладу.

До вищесказаного, українська мова та корейська мова не є спорідненими, та мають ґрунтовні відмінності, що ускладнюють переклад кінематографічних творів.

РОЗДІЛ II

ПРАКТИЧНІ АСПЕКТИ ПЕРЕКЛАДУ КІНЕМАТОГРАФІЧНИХ ТВОРІВ

2.1. Порівняльний аналіз перекладу кінематографічного твору ‘Лі Дуна’ з корейської на українську мову

Здебільшого кінематографічні твори, такі як: серіали та кіно мають в своїй основі живе мовлення акторів у діалогах чи монологів які подані для перекладу. Саме переклад живого мовлення вирізняє переклад кінематографічних творів серед інших видів художнього перекладу й одночасно ускладнює його. Серед складнощів для перекладу кінематографічних творів з корейської мови на українську з якими може стикнутися перекладач, є:

- Наявність у діалогах кінострічки панмалю;
- Використання героями кінострічки специфічних скорочень;
- Використання героями жаргонів та сленгів;
- Наявність полісемічних значень у словах та виразах діалогів кінострічки;
- Наявність транслітерованих повідомлень іншою мовою;
- Використання діалективного мовлення.

Аналізуючи переклад серіалу ‘Лі Дуна’ (2023) можна навести такі приклади:

1. 이 원준 형(국수진): 걱정 마, 이 새끼야.

Кук Суджин: Та, не переймайся ти так, дурнику.

Перекладаючи поданий уривок діалогу постає питання про варіант перекладу слова 새끼, адже постає велика кількість диверсифікованих значень, які залежать напряду від контексту. Подане слово можна перекласти як: ідіот, дурник, блазень, придурок та дегенерат. В даній ситуації, якщо розглядати цілісну картину, постає розмова двох друзів в жартівливій формі, тому влучним буде переклад саме – дурник, адже воно забезпечує адекватність перекладу.

2. 남자 1: 특히 7 번 조항, 빨래...빨래는 옥상 사용을 권장합니다. '이스 댓 클리어'?

Хлопець 1: Особливо пункт 7, прання...Для розвішування прання краще використовувати дах. «Іс зет кліа?»

В поданому уривку діалогу подана фраза ‘Is that clear?’ транслітерована корейською мовою, така фраза використовувалась героєм серіалу, щоб додати певної комічності та розслабленості до свого образу та “розтопити лід” у незручній ситуації, що склалася у двох героїв при знайомстві. Таку фразу у дискурсі субтитрування краще не перекладати, а просто транслітерувати українською мовою, що збереже її комічність.

3. 여학생 1: 야, 옷 봤어?! 오, 씹덕후인가 봐.

옷 왜 저렇게 입고 다녀?

Дівчина 1: Бачила його худі?! Мабуть справжній фанат.

Навіщо це носити на людях?

Також в діалогах доволі часто зустрічається панмаль – мінімально ввічлива мова, яка існує у спілкуванні між однолітками, друзями чи зверненні до молодших. В випадку цього уривку потрібно точно передати здивування дівчини та її звернення до подруги, тому такі діалоги треба відтворювати максимально природньо. Також в поданому монологі присутнє доволі специфічна лексема, що є сленговою – 씹덕후인, яка в перекладі на українську означає – ‘справжній фанат’. Для перекладу такої лексеми краще підходить вищенаведене значення адже серіал в поданому перекладі можуть дивитися глядачі, що не знають специфічної лексики, як ‘отаку’.

4. 이 원준: 통학하기에는 진작에 무리였어. 이제 원영이 도 퇴원했고 오가는 시간 아껴서 뭐라도 하는 게 낫겠더라고

Лі Вонджун: Добиратися в університет і назад завжди було непросто. З тих пір як Воньон виписали з лікарні, я вирішив цінувати час який я витрачаю на дорогу.

В поданому уривку діалогу присутнє специфічне скорочення *오가*, що складається з частин слів *나오다* (приходити) та *나가다* (уходити) і має значення дорога туди й назад. Такі скорочення достатньо розповсюджені в живому мовленні тому перекладач має чітко розуміти та перевіряти значення таких скорочень задля забезпечення адекватності перекладу.

Такі аспекти складові зустрічаються доволі часто у кінематографічних творах і є їх невід’ємною частиною, тому перекладач має вміти їх розрізняти та мати план до подолання таких проблем. Забезпечення адекватності та розуміння того, що глядач переглядаючий певну кінострічку може не володіти специфічною лексикою окремих спільнот, тому треба змінювати специфічні терміни на більш зрозумілі. Використовуючи додаткові джерела для пошуку відповідників, що розкривають значення слова. Використовуючи наявні методи та стандарти перекладу відповідно до вимог напряду – дублювання чи субтитрування. Вищевказаний переклад серіалу ‘Лі Дуна’ був виконаний для дублювання поданого серіалу відповідно до його аспектів.

2.1.1. Граматичні особливості мови кіно

При перекладі кінематографічних творів, як і при інших видах перекладу потрібно приділяти значну увагу граматичним структурам що наповнюють речення та текст. Перекладач має вирізняти граматичні структури та використовувати наявні методи для досконалого відтворення тексту кінострічки на мові якою перекладають. Тому далі ми розглянули основні граматичні особливості при перекладі з корейської на українську мову.

По-перше, в корейській мові фіксований порядок слів у реченні, на відміну від української мови де передує явище флексії в порядку слів в реченні, тобто порядок слів є змінним.

Речення (в корейській мові) – це граматична конструкція побудована з одного або кількох слів, яка становить окрему, відносно незалежну думку; це граматичне і інтонаційне ціле, що виражає якусь думку щодо дійсності. Речення поділяються на:

1. Прості;

2. Складні (складні рівності та субординації).

На відміну від української мови в корейській мові відсутні складно-сурядні та складно-підрядні речення їх можливо лише співставити.

Також до основних рис корейської граматики можна віднести:

- Основний порядок слів в корейській мові підмет-додаток-присудок (SOV)

저는 사과를 먹었어요. (Я яблуко з'їв.)

Інші ж слова мають частково довільний порядок

- Модифікатор стоїть завжди перед словом до якого відноситься

좋아하는 옷을 입습니다. (Улюблену річ одягнув.)

- В корейській мові достатньо великий набір часток та закінчень
- Порядок слів у питальних реченнях не відрізняється від порядку слів у розповідних реченнях.

어느 나라에서 왔어요? Звідки ти приїхав?

우크라이나에서 왔어요. З України приїхав?

- Наявні гонорифічні слова та стилі ввічливості. Хоч і в українській мові також наявні стилі ввічливості, але носії мови не надто їх помічають. А в корейській мові граMATика спирається на стилі ввічливості, адже в культурі присутня стійка тенденція до поваги старшого покоління чи вищого рангу в посадах.
- В корейській мові розподіл на однину та множину не є обов'язковим, тому при перекладі ми маємо відтворювати речення відповідно до змісту речення та тексту.
- Відсутня категорія роду.
- В корейській мові дозволяється опущення додатку, підмета та інших членів речення, якщо їх можливо відтворити з контексту речення.

2.1.2 Лексичні особливості мови кіно

Розглядаючи переклад кінематографа можна зазначити, що лексична складова також важлива для забезпечення адекватності перекладу. Перекладаючи такі тексти з

корейської мови ми повинні розглядати всі варіанти перекладу таких лексем для якомога точнішого відображення змістової картини кінофільму.

За І.С. Пешковою корейської мова... одна з представниць аглютинативної (мова, граматики та словотвір якої полягає у системі різноманітних афіксів, які приєднуються до основ частин мови і таким чином змінюють їх граматичне, семантичне та стилістичне значення) групи мов (відповідно до типологічної класифікації) при перекладі на українську мову зазнає набагато більшої кількості трансформацій в силу великої різниці даних мов і приналежності їх до різних груп та сімей. Труднощі для здійснення лексичних трансформацій при перекладі з корейської на українську мову являють власне лексичні особливості корейської мови.

Можливо зазначити такі особливості:

- Велика кількість іншомовних запозичень. Велика кількість запозичень з китайської мови пояснюється історичними зв'язками з Китаєм через історичну та географічну близькість, що становить близько 75% кількості усіх запозичень. Деякі запозичення не набули нових значень і використовуються за початковим варіантом: 신랑 'наречена', 신부 'наречений', 당연히 'звичайно', 심장 'серце', 마음 'душа'. Також існує велика кількість японських запозичень, що слідувало за японською експансією на Корейському півострові. Такі запозичення зачасти приференціюють в діловій та науковій лексиці. Також присутні запозичення з англійської мови, через тісні зв'язки Кореї та США. Серед них: 가스 'газ' 달러 'долар', 라켓 'ракета', 바나나 'банан'. Також значною частиною в запозиченій лексиці є слова німецького походження, такі як: 파라독스 'парадокс' 아르바이트 'робота', та інші.
- Наявність діалектів та особливостей вимови, як: 'чокання', 'цокання' та різність вимови окремих літер чи слів.
- Вирізняють наявність великої кількості ідіоматичних виразів, жаргонної лексики, евфемізмів, спеціальної лексики(термінології) та архаїзмів.

- Наявність різних рівнів ввічливості та спеціальних суфіксів, що вказують на ввічливе звернення, як суфікс $-\lambda$.
- Наявність особливої звуконаслідувальної, образонаслідувальної та онопеїчної лексики.

2.2 Міжкультурний розрив при перекладі кінематографічних творів.

Республіка Корея та Україна географічно далеко розташовані один від одного, тому й культурологічно їх можливо вважати неспорідненими, в аспекті перекладу кінематографічних творів де напряду продемонстровано особливості культури Південної Кореї що формувалися протягом століть неподільно від мови та життя держави.

В релігійному плані Республіка Корея мультирелігійна, адже, як під впливом країн та культур що взаємодіяли з народом протягом століть, так і релігії осідали на теренах країни та входили в повсякденне життя. В Республіці Корея передують такі релігії: традиційний буддизм, християнство західного обряду та власне корейське язичництво.

Також, через розташування країни деякі регіони Республіки Корея мають свої унікальні культурні особливості, що доволі яскраво відображаються в кінострічках. Перекладачі повинні слідувати напряду перекладу, тому що при перекладі у напряду субтитрування треба зберегти культурні особливості шляхом френізації перекладу, а при перекладі у напряду дублювання, перекладач може опускати деякі культурні особливості, в той же час зберігаючи сенс кінострічки та ідею яку хотів передати автор.

Висновки до розділу II

У другому розділі ми розглянули практичний аспект перекладу кінематографічних творів з корейської мови на українську. Було розглянуто практичні ситуації при перекладі мови кінематографа з корейської мови на українську мову. А саме, було розглянуто практичні аспекти перекладу, з-поміж них граматичні, лексичні, культурологічні та діалектичні особливості перекладу кінематографічних

творів. Подані аспекти можуть мати як прямий, так і опосередкований вплив на переклад в усіх його проявах. Такий вплив відноситься до проблематики перекладу.

Був проведений порівняльний аналіз перекладу серіалу 'Лі Дуна', який дав змогу окреслити практичні аспекти з якими може стикнутися перекладачі при перекладі кінематографічних творів. Розглядаючи саме практичний приклад перекладу ми можемо розглянути наглядні приклади перекладу та засвоїти методики перекладу.

Також було розглянуто граматичний аспект перекладу, що дав змогу окреслити основні граматичні особливості структур та розглянути особливості перекладу таких структур на українську мову. Подані мови мають достатньо різну структуру та граматичні аспекти мови, які впливають на переклад кінематографічних творів.

Під час розгляду лексичного аспекту перекладу кінематографічних творів, ми змогли окреслити лексичні особливості корейської мови, що можуть впливати на якість перекладу.

До того ж, окреслено культурологічний вплив на мову, її особливості та причини культурного впливу на мову. Яскраво спостерігається вплив культур-сусідів, що прямо чи опосередковано вплинули на мову.

ВИСНОВКИ

В першому розділі було розглянуто теоретичний дискурс перекладу корейської мови та їх роль у перекладі. Було визначено, що переклад кінематографічних творів на пряму залежить від потреб замовника та цільової аудиторії.

Наразі набуває популярності переклад кінематографічних з наукової точки зору, так як проблематика перекладу важлива для практики перекладу, а переклад кінематографічних творів відноситься до художнього перекладу.

Проаналізувавши теоретичні засади перекладу кінематографічних творів, напрями перекладу, методики та прийоми перекладу, ми дійшли висновку, що кількість науковців котрі займаються поданою темою не дуже велика.

Існує два основні напрями перекладу – субтитрування та дублювання фільмів і серіалів, тому в залежності від напрямку перекладу змінюється методи та прийоми перекладу, що дають змогу забезпечити адекватність перекладу та точно відобразити оригінальний текст на мові перекладу.

Описано метаологію перекладу, що використовується відповідно до напрямів перекладу, а певний напрям має окремі методики, що допомагають перекладачеві точно відтворити текст кінематографічного твору.

Охарактеризовано основні положення особливостей корейської та української мови, які можуть постати на заваді у точному відтворенні кінематографічного тексту на мові перекладу і розумінні тексту оригіналу.

У другому розділі ми розглядали практичні засади перекладу кінематографічних творів, їх особливості та аспекти перекладацької практики. У перекладі кінематографічних творів перекладач може на практиці використати навички перекладу живої мови, адже в кінострічках діалоги – це відображення живої мови, що також відображає культурні особливості та специфічні мовні складові.

У граматичних аспектах перекладу було описано теоретичні засади перекладу з корейської мови, особливості мови та методи вирішення проблем у перекладі, що можуть виникнути на практиці.

Зазначено основні лексичні аспекти перекладу кінематографічних творів та наведено приклади. У поданій частині описано проблематику з якою стикаються

перекладачі під час перекладу діалогів у кінематографічних творах. Тому перекладач має звертати увагу на можливі варіанти перекладу лексем та вміти вирізняти такі лексеми. Наведено приклади запозичень, що існують в корейській мові протягом сторіч чи прийшли в мову недавно та є її невід'ємною частиною.

Було розглянуто міжкультурний розрив між корейською та українською культурами, що може впливати на розуміння тексту кінострічки мовою оригіналу та ставати на заваді у відображенні адекватного перекладу мовою сприйняття глядачем.

Підсумовуючи, було описано основні напрями та методи перекладу кінематографічних творів з корейської мови на українську мову. Визначено проблематику при перекладі таких текстів кінострічок, таких як: недостатній рівень володіння мовою оригіналу, невміння розрізнити особливі аспекти мови оригіналу та влучно відобразити поданий текст оригіналу мовою на яку перекладають.

Було виконано мету курсової роботи у охарактеризуванні особливостей перекладу кінематографічних творів з корейської мови на українську мову.

Також ми виконали поставлені завдання, серед яких: розглянуто теорію перекладу кінематографічних творів та їх ролі з боку лінгвістики, сформовано методи та підходи перекладу кінематографічних творів, виокремлено граматичні та лексичні аспекти перекладу, проведено порівняльний аналіз перекладу серіалу 'Лі Дуна' (2023), визначено вплив культури на мову кіно та вплив запозиченої лексики на мову, окреслено роль перекладу кінематографічних творів у сьогоденні.

주석

우크라이나에서는 자막과 더빙 측면에서 한국어를 우크라이나어로 번역한 예능 프로그램, TV 시리즈, 영화 분야에서 수요가 증가하고 있습니다. 어떤 이유에서인지 한국어에서 우크라이나어로 영화 작품을 번역하는 구체적인 작업 수가 부족합니다.

제시된 주제의 문제적 성격과 참고 자료의 부족을 고려하여 교과 과정의 목적이 적절하게 고려되어야 합니다. 영화 작품을 한국어에서 우크라이나어로 번역하는 특성을 고려하고 정보의 필요성을 충족시킬 수 있습니다. 우크라이나의 정보 공간에서 과학적 출처의 수를 늘립니다.

과정 작업에는 다음과 같은 작업이 있습니다.

1. 언어학의 관점에서 영화 작품의 번역 이론과 그 역할을 고찰합니다.
2. 영화 작품 번역 방법 및 접근 방식의 형성.
3. 한국어에서 우크라이나어로의 영화 작품 번역의 문법적, 어휘적 측면을 강조합니다. 비교 번역 분석을 수행합니다.
4. 영화 언어에 대한 문화적 영향과 영화 작품 번역에 대한 차용 어휘의 영향을 결정합니다.
5. 현재 영화 작품 번역의 역합니다.

연구의 목적은 공개적으로 이용 가능한 한국어에서 우크라이나어로 번역된 영화 작품입니다.

연구 방법에는 비교 분석 방법, 비교 방법 및 통계 데이터 비교 방법이 포함됩니다. 일반적으로 이 과정에서는 영화 작품의 번역 방향, 한국어에서 우크라이나어로의 번역 방법 및 기법을 고려하고 두 언어 간의 차이점을 확인했습니다. 언어와 결과적으로 번역에 미치는 영향의 문화적 측면을 연구했습니다. 영화 작품 번역의 문법적, 어휘적 측면이 선별됩니다.

교과 과정은 서문, 1 장, 2 장, 결론 및 사용된 문헌 목록으로 구성됩니다.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

(1999). Yonse Han'Gugo sajon. Seol, Yonsei University

(네이버 국어사전) <https://ko.dict.naver.com/#/main>

‘Lee Duna’ (series) (2023). <https://www.netflix.com/ua/title/81595046>

Choo, M.-ho, & O'Grady, W. (1996). Handbook of Korean vocabulary a resource for word recognition and comprehension. University of Hawai'i Press.

Frederic Chaume (2012). Audiovisual Translation: Dubbing. Routledge.

Гудмаян А. Г., Плетенецька Ю. М. (2012). До проблем кіноперекладу як вид художнього перекладу.

Кан Ден Сік (2011). Проблеми корейської мови в контексті існування двох держав.

Караман С. О. (2011). Сучасна Українська Літературна Мова. Київ, Видавництво Літера.

Korean Culture and Information Service. (2009). Passport to Korean culture.

Ковальова Т. (2018). Тлумачний словник української мови. Фоліо, Харків.

Кузенко Г. М. (2017). Кінопереклад як особливий вид художнього перекладу (на матеріалі англійської мови). Одеський лінгвістичний вісник, Том 3, №9.

LEE K.-M. & Ramsey S. R. (2011). A history of the Korean language. Cambridge University Press.

Лук'янова Т.Г. (2012) Основи англо-українського кіноперекладу. Харків.

Литвиненко В. (2012). Особливості вживання запозиченої лексики в корейській мові (на прикладі англо-американізмів), Науковий вісник Ужгородського університету.

Martine Danan (1991). Dubbing as an Expression of Nationalism. `Meta` journal des traducteurs, Vol. 36, Num. 4.

Мельник А. П. (2015). Кінопереклад як особливий тип аудіовізуального перекладу.

Michael Cronin (2009). Translation goes to the movies. Routledge.

Охріменко В. О. (2016). Семантичні особливості ономотопеїчної лексики у сучасній корейській мові. Науковий вісник ДДПУ імені Івана Франка, Серія: Філологія (Мовознавство), Том 2, №5.

Охріменко В. О. (2017) Ономотопеїчна лексика сучасної корейської мови: структурно-семантичні та функціональні аспекти, Київ.

Плетенецька Ю., Гастинщакова Л. (2017). Дублювання і субтитрування як способи реалізації стратегій одомашнення і очуження. Фаховий та художній переклад: теорія, методологія, практика: збірник наукових праць, Київ: Аграр Медіа Груп, 2017, ст. 103-109.

Плетенецька Ю. М. (2013). Парадигма понять термінологічної системи кіноперекладу. Вісник ЛНУ імені Тараса Шевченка.

Радеуька С. В., Каліщак Т. Т. (2016). Субтитрування як вид аудіовізуального перекладу: переваги та недоліки.

Si-sa-young-o-sa, Inc. (1990). Concise English-Korean Dictionary.

Song, J. J. (2009). The Korean language: Structure, use and context. Routledge.

Yan Chang (2012). A Tentative Analysis of English Film Translation Characteristics and Principles. Theory and Practice in language studies, Vol. 2, No. 1, pp. 71-76.

Єлісеєва С. В. (2018). Особливості субтитрування як напрями перекладацької діяльності. Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Серія: Філологія, Том 2, №32.

Журавель Т. В. Дублювання і субтитрування як види кіноперекладу. Київський національний Лінгвістичний Університет.

Журавель Т. В. Кінопереклад як вид аудіовізуального перекладу і його становлення в Україні та світі. Київський національний Лінгвістичний Університет.

허승철, 체첼니츠키카 편저 (2019) 한국어 – 우크라이나어 사전. Київ, видавничий дім Дмитра Бураго.